

NIKA

Publicație trimestrială a protopopiatului de Criuleni și Dubăsari

Apare cu binecuvântarea Înalț Prea Sfințitului Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove

Anul VIII, Nr. 3, 2012

ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI

Între sărbătorile împărătești, la loc de cinste se numără Înălțarea Sfintei Cruci, prăznuită în fiecare an în ziua de 27 septembrie. În această zi se face amintire de două fapte de seamă din istoria Bisericii creștine, și anume: aflarea Sfintei Cruci a Mântuitorului în zilele împăratului Constantin cel Mare și readucerea ei la Ierusalim, după ce a fost răpită de către perși, în zilele împăratului bizantin Heraclie.

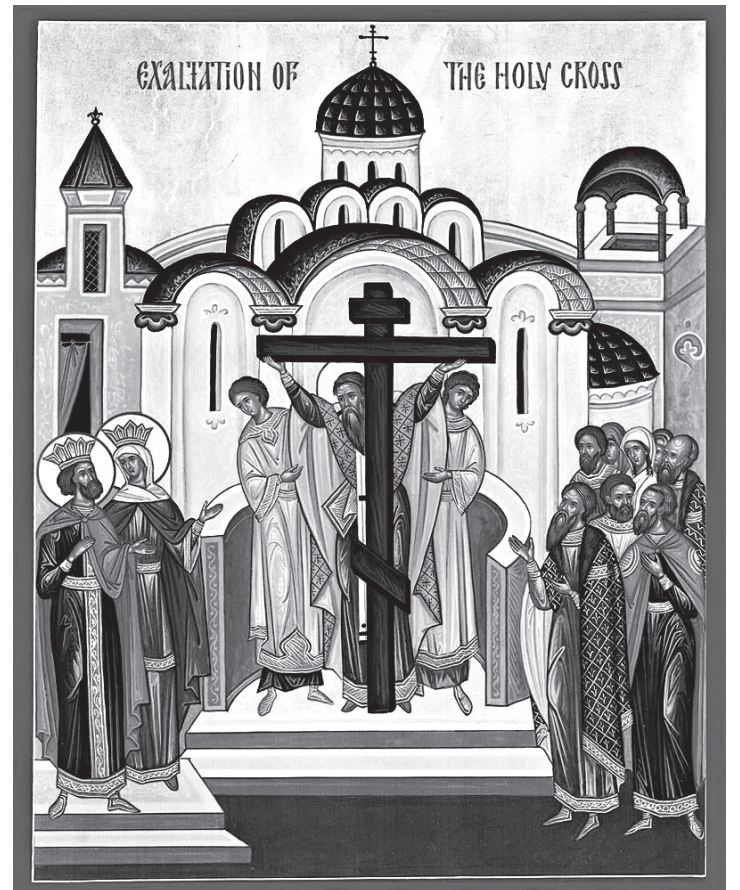
Împăratul Constantin cel Mare a avut de purtat un război împotriva lui Maxențiu, care se proclamase împărat la Roma. Istoricul bisericesc Eusebiu de Cezareea relatează cum s-a arătat, în drumul împăratului Constantin spre Roma, în plină zi, semnul crucii pe cer, deasupra soarelui, cu o inscripție în limba greacă: „Prin aceasta vei învinge”. Atât împăratul, cât și ostașii lui s-au înspăimântat la vederea crucii, mai ales că la păgâni era socotită semn de nenorocire și de moarte. În noaptea următoare, i s-a arătat împăratului în vis însuși Mântuitorul Iisus Hristos, cu semnul pe care-l văzuse pe cer, îndemnându-l să folosească crucea drept steag în lupta împotriva dușmanilor săi. Făcând după cum i s-a poruncit de Domnul în vis, împăratul Constantin a ieșit biruitor în lupta cu ostile lui Maxențiu și a intrat cu triumf în Roma.

Îndată după această întâmplare minunată și după biruința asupra lui Maxențiu, împăratul Constantin a început să se arate mai îngăduitor față de creștini, de

cum fuseseră împărații dinaintea lui. Toleranța sa față de ei s-a arătat mai cu seamă în anul 313, când a dat, în orașul Mediolanum din Italia (azi Milano), un edict, adică o lege, prin care religia creștină era permisă în imperiul roman, oprindu-se orice persecuții împotriva creștinilor.

La scurtă vreme după aceasta, mama împăratului, Elena, a avut un vis, în care Dumnezeu i-a cerut să caute lemnul Sfintei Cruci pe care fusese răstignit Mântuitorul pe Golgota. Se știe că în anul 119, la porunca împăratului roman Adrian, pe Golgota, deasupra mormântului, s-a construit un templu păgân. Împărăteasa Elena s-a îndreptat deci spre Ierusalim și, la ordinul împăratului, a fost distrus templul păgân, pentru a se afla mormântul și crucea Domnului.

Într-adevăr, s-a descoperit mormântul și s-au aflat trei cruci, precum și inscripția pe care, la porunca lui Pilat, se scriseseră cuvintele: „Iisus Nazarineanul împăratul iudeilor”, în limbile ebraică, greacă și latină. Aceste trei cruci erau cele pe care fuseseră răstigniți Mântuitorul și cei doi tâlhari. Spre a putea deosebi crucea Mântuitorului de celelalte două, a fost adusă o femeie bolnavă care, la atingerea de una dintre ele, s-a vindecat în chip minunat. S-a cunoscut atunci că numai aceea a putut fi Crucea de viață făcătoare pe care a fost răstignit Mântuitorul.

Împărăteasa Elena a predat crucea episcopului Macarie al Ierusalimului spre păstrare, iar o mică parte din ea a trimis-o fiului său la Constantinopol, noua capitală a imperiului roman, întemeiată chiar de acest împărat.

continuare în pag. 4 ►

ORA DE RELIGIE PRIVITĂ PRIN OCHII ELEVILOR

În Liceul Teoretic „I. Creangă” din s. Coșnița disciplina „Religia” se predă de mai mulți ani. Pentru a vedea care este atitudinea elevilor față de acest obiect am realizat, chiar la prima lecție a acestui an de învățământ, un mic sondaj în clasele V, VI, VII. Elevilor li s-au împărțit fișe în care ei au fost rugați să răspundă la trei întrebări: Ce le-a plăcut, ce nu le-a plăcut și ce propuneri au pe viitor. Pentru o mai mare obiectivitate elevii nu au semnat fișele.

Multe răspunsuri mi-au părut interesante, chiar am rămas plăcut surprins, de aceea am hotărât să le selectez pe cele mai sugestive și să le fac publice.

1. Ce mi-a plăcut la lecțiile de Religie din anul trecut?

- Mie mi-a plăcut deoarece e plăcut și vesel.
- Totul a fost super.
- Lecțiile sunt destul de interesante, la fiecare lecție sunt teme noi, totul e bine.
- Mi-a plăcut că primeam filmulețe foarte interesante și câteodată rezolvam rebusuri la tablă.
- Mie mi-a plăcut părintele care ne dă lecții.
- Mie mi-a plăcut totul, dar mai ales vizionarea filmulețelor.

- Mi-a plăcut că aveam note bune.
- La lecția de religie mie îmi place, că învățăm despre viața lui Iisus Hristos și toți sfinții, că mergem câte o dată la biserică și mănăstiri, unde învățăm comportamentul în biserică.

- La lecția de religie mi-a plăcut că colegii sunt mai deschiși și ascultători.

- Mie mi-a plăcut la religie din an, că am învățat foarte multe lucruri interesante, pe care nu le știam, am învățat foarte multă informație.

2. Ce nu mi-a plăcut?

- Eu nu pot răspunde la această întrebare, deoarece mie îmi place religia.

- Nu-mi place că nu avem un cabinet aparte pentru acest obiect, unde ar fi multe icoane frumoase.

- Nu-mi place că colegii nu sunt atenți și nu ascultă.

- Nu mi-a plăcut unde facem lecțiile de religie.

- La lecția de religie nu există nimic ce nu mi-a plăcut.

- Nu mi-a plăcut să fac exerciții pe acasă.

- Nu mi-a plăcut că lecția era scurtă.

- La lecția de religie nu-mi place lucrul că nu avem un cabinet aparte și că colegii nu sunt disciplinați.

- Nu mi-a plăcut când scriam mult.

- La lecția de religie nu mi-a plăcut că noi nu aveam manuale și profesorul mereu trebuia să aducă informații pentru noi.

- Mie mi-a plăcu tot, dar aș vrea ca filmele să fie pe limba română.

- Nu pot spune, pentru că mie tot mi-a plăcut, a fost bine.

- La lecția de religie nu mi-a plăcut deoarece nu-i întreba pe toți tema de acasă.

- Nu mi-a plăcut că lecțiile sînt scurte și doar o singură lecție pe săptămână.

3. Ce-mi doresc să învăț, să fac anul acesta la lecțiile de Religie?

- Aș vrea să fie mai multe călătorii la mănăstiri și biserici și la alte locuri sacre.

- Să fie un cabinet de religie.

- Ar fi bine să fie un cabinet aparte de religie și aș vrea să facem mai multe excursii la mănăstiri.

- Să fie amenajată clasa cu icoane și cu

un tablou mare cu Iisus Hristos și Maica Domnului.

- Doresc să fie tot așa ca și în anii precedenți.

- Să se organizeze mai multe jocuri în scris la lecții.

- Doresc să fie cabinet de religie și să fie plin cu icoane.

- La lecția de religie mi-aș dori să mergem mai des la biserici diferite și la mănăstiri.

- Eu mi-aș dori să avem manuale și să fie totdeauna liniște.

- Doresc să ne ducem mai des la biserică.

- Eu aș dori să fiu și eu ca Iisus Hristos, să-i ajut pe oameni, să fac lucruri minunate.

- Mi-aș dori să avem manuale, să facem postere, să desenăm, să căutăm informații.

- Să învățăm cât mai multe despre Iisus Hristos și să învățăm rugăciuni mai multe.

- Eu aș propune ca la religie să facem portofolii și referate pe diverse teme legate de religie.

- Eu aș propune ca profesorul să aducă mai des notbucul și la lecție să privim filme religioase.

- Eu vreau ca la lecția de religie să nu fie gălăgie și să învățăm religia pînă în clasa 12.

- Aș vrea să avem manuale și să facem câte vre-un joc.

- Eu îmi doresc ca dumneavoastră să faceți mai multe excursii pe la diferite mănăstiri.

Prot. Veaceslav Ciorbă

ÎNTRU MULȚI ANI STĂPÂNE!

La 18 august Întâistătătorul Bisericii noastre, ÎPS Mitropolit Vladimir și-a sărbătorit ziua de naștere, împlinind frumoasa vîrstă de 60 de ani. Cu ocazia acestei aniversării, Înalt Prea Sfințitul a primit numeroase mesaje de felicitare din partea unor personalități ale vieții politice, culturale, sociale și economice, atât din țară, precum și de peste hotare. Ziua a început cu săvîrșirea Sfintei Liturghii la Catedrala „Nașterea Domnului”, apoi a urmat o recepție festivă la Palatul Mitropolitan, la care au fost prezenți episcopi, protopopi, clerici și mai multe personalități ale vieții publice și politice din Republica Moldova: Președinte Nicolae Timofti, Prim-ministru Vlad Filat, ex-Președinții Republicii Moldova – domnii Mircea Snegur și Petru Lucinschi, dl Ministru Iurie Leancă, dl Gheorghe Duca, Președintele Academiei de Științe din Moldova și mulți alții.

Cu un deosebit cuvînt de felicitare din partea tuturor preoților din protopopiatul Criuleni și Dubăsari a venit și părintele protopop, prot. mitr. Teodor Pelin. El i-a dorit multă sănătate, bunăsimțire, mulți ani de arhipăstorie.

Vlădica Vladimir a mulțumit tuturor oaspeților pentru felicitări și cuvinte călduroase, nădăjduind că Bunul Dumnezeu va binevoi să îndeplinească toate urările spre binele poporului dreptmăritor.

ADUNAREA ORDINARĂ A PREOȚILOR DIN PROTOPOPIATUL DE CRIULENI ȘI DUBĂSARI

Adunarea ordinară a preoților din protopopiatul de Criuleni și Dubăsari a avut loc pe data de 14 august 2012 în biserica cu hramul „Sf. Ierarh Spiridon” din s. Miclești, r-l Criuleni.

La început a fost oficiată slujba Sf. Liturghii de către părintele paroh prot. Ioan Gangan, părintele protopop prot. mitr. Teodor Pelin împreună cu preoții din circumscripție. La rugăciune au luat parte dl Iurie Buga, primarul com. Miclești și enoriașii parohiei. A urmat, ca de obicei, mărturisirea preoților de către părintele duhovnic prot. Ioan Turuta.

În cadrul adunării s-au discutat următoarele: totalurile privind desfășurarea ediției a VIII-a a festivalului ortodox cu genericul „Un trandafir, o lumânare pentru Sfântul Ștefan cel Mare”; pregătirea istoriei parohiei din satele Ohrincea, Cruglic și Porumbeni; dificultăți privind predarea religiei în școli și licee, cu această ocazie adunarea a fost onorată de prezența dnei Angela Levința, șefa Cabinetului Metodic al Departamentului Studii al Mitropoliei Moldovei; diverse probleme din activitatea pastorală și modalități de soluționare a lor.

Adunarea s-a încheiat cu o agapă frățească pregătită cu multă dragoste de creștinii satului Miclești.

NUMIRI ȘI DESTITUIRI

Din data de 24.07.2012 prot. Alexei Pazurati a fost eliberat din funcția de paroh al bisericii cu hramul „Sf. Ioan Teologul” din s. Jevreni, r. Criuleni conform cererii depuse. Din 3.08.2012 în această funcție a fost numit prot. Ioan Porcescu. Pe 18.09.12 prot. Ioan Porcescu a fost eliberat, în locul lui a fost numit pr. Dionisie Rotari.

Decoratii

În dimineața zilei de 22 august a.c., ÎPS Mitropolit Vladimir a primit la Sediul Mitropolitan un grup de slujitori și mireni din raioanele Dubăsari și Căușeni. Pentru activitate sânguincioasă spre binele Bisericii, ierarhul a înmănat mai multe distincții.

Către jubileul de 50 de ani de viață protoiereul Marin Potoroacă, parohul bisericii din s. Dorotcaia, r. Dubăsari, fost decorat cu medalia „Sf. Ștefan cel Mare”.

Părintele protopop Prot. Mitr. Teodor Pelin, prezent la eveniment, a mulțumit arhierului pentru apreciere, pentru grijă și pentru binecuvântare în toate lucrările bineplăcute Domnului.

SFÂNTA CRUCE - PĂZITOAREA CREȘTINILOR

În satul Dubăsarii Vechi continuă reînălțarea Sfințelor Cruci (a Răstignirilor sau Troițelor). Totul se trage de la evenimentele din vara anului 1961, cînd după vizita în Moldova a lui Nichita Hrușciiov, un crunt prigonitor al Bisericii Ortodoxe, în sat au fost demolate toate Răstignirile, la indicația „partorg”-ului Lașcu Alexandru Damianovici. Demolările au stîrnit o adevărată revoltă din partea sătenilor, fapt care însă nu a oprit autoritățile locale. Ca să nu fie pîngărite, unii creștini au mutat Răstignirile din drum în ogrăzile lor, alții le-au dus în cimitir, iar de pe altele au fost scoase chipul Mîntuitorului și icoanele, fiind ascunse cu grijă până la vremuri mai bune.

De cîteva ani în Dubăsarii Vechi a început un adevărat proces de restaurare a valorilor ortodoxe distruse. Creștinii din diferite mahalale, rînd pe rînd, se organizează și reînălță Răstignirile de odinioară. Cîteva ani au fost folosite chipurile vechi ale Mîntuitorului (unele fiind restaurate), cele ascunse și păstrate de credincioși de urgia ateistă, sculptate în lemn, adevărate opere de artă, datînd cel mai probabil din secolul al XIX-lea. În prezent Răstignirile sunt confecționate în întregime noi.

Pe parcursul acestui an au fost sfințite trei Răstigniri noi, mult mai multe sunt în proiect sau chiar în proces de lucru.

Prima Troiță a fost înălțată în vârful dealului, fiind ctitorită de Chetrușca Valeriu, Stoian Valeriu și Cerlat Viorel, după care au urmat altele două amplasate pe aceeași stradă, una fiind înălțată chiar în locul unde cîndva era o Răstignire, alta pe un loc totalmente nou. Lucrările au fost monitorizate de Schidu Luca, Colibă Vasile, Guitu Serghei și de toți mîhălenii acestei străzi, care și-au adus aportul cu toată dragostea.

De neuitat sunt faptele acestor credincioși, care nu uită de cele sfinte și jertfesc din averea lor pentru înălțarea Sfințelor Cruci, pe care privindu-le ne fac să ne amintim de jerfa și dragostea pe care a făcut-o Dumnezeu Fiul pentru neamul omenesc. Dumnezeu să le răsplătească pentru toate cu darurile Sale.

Maria Muravschi

Din istoria bisericilor din protopopiat

Biserica din satul Stețcani

Biserica din lemn din satul Stețcani a fost construită în a doua jumătate a anilor 70 ai secolului al XVIII-lea (în 1777 sau în 1779), fiind târnosită cu hramul în cinstea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil. În ea s-a slujit cel puțin până la începutul anilor 30 ai secolului al XIX-lea, dar poate și mai mult. Toate acestea le aflăm din cele mai timpurii surse documentare:

Din anul 1813: „Lunca râului Ichel, satul Stețcani – biserică cu hramul în cinstea Sfinților Arhangheli – din lemn, într-o stare rea, dar înzestrată cu toate cele necesare pentru slujbă (veșminte, cărți, icoane) - 1779”;

Din anul 1820: „Ținutul Orhei, satul Stețcani, cu hramul în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail, din lemn, în stare bună, înzestrată cu vase liturgice, cărți și veșminte”;

Din anul 1830: „Biserica Sfinților Voievozi, județul Orhei, satul Stețcani, construită în 1777, din lemn, cu clopotniță din lemn”.

Din datele prezentate mai sus reiese că încă în 1830 în satul Stețcani exista doar o singură biserică – a Sfinților Arhangheli (Voievozi), din lemn. Biserică din piatră la acea dată nu exista.

Biserica din piatră din satul Stețcani a fost construită în perioada dintre anul 1831 și anul 1856, dar în ce an anume nu se știe, în special, din cauza lipsei de documente din perioada indicată.

Cu toate acestea, în toate sursele istorico-arhivistice din a doua jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea, apoi în toate sursele bibliografice (literatură publicată) de până la 1918 și în perioada interbelică, se menționează că data construcției bisericii din piatră este anul 1808 (o dată se indică și anul 1818). Acest lucru nu-l putem explica în nici un fel, căci există datele veridice prezentate mai sus despre biserica de lemn.

În documentele bisericești din diferiți ani, începând cu anul 1856 se conțin următoarele informații:

Conform datelor din anul 1856: „Biserica în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail, județul Orhei, satul Stețcani, aparține moșierului, locotenent Ivan Tiutiunov. A fost construită în 1808 datorită străduinței moșieritei Zinovia Tiutiunov și a unui satean pe nume Nestor Hatman. Edificiul este din piatră, cu o clopotniță aparte pe patru coloane; biserica este acoperită cu șindrilă. – Pământul pentru personalul slujitor al bisericii (33 desiatine) a fost măsurat de către inginerul cadastral de la Orhei pe nume Rosițchii și întocmit planul la 3 octombrie 1856”.

Conform datelor din anul 1860: „Biserica în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail, județul Orhei, satul Stețcani, aparține moșierului Alexandru Titunov. – A fost construită în 1818 datorită străduinței moșieritei Zinovia Titunov și a unui satean pe nume Nestor Hatman. Edificiul este din piatră, cu o clopotniță aparte pe patru coloane din lemn; biserica este acoperită cu șindrilă”.

Conform datelor din anul 1871: „Biserica în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail, județul Orhei, satul Stețcani, aparține moșierului Vasile Fiodorovici Cucicov. A fost construită în 1808 datorită străduinței moșieritei Tiutiunov și a unui satean pe nume Nestor Hatman. Edificiul este din piatră, cu o clopotniță aparte pe patru coloane din lemn; biserica este acoperită cu șindrilă”.

Conform datelor din anul 1916: „Satul Stețcani, județul Orhei – Biserica a fost construită în 1808 datorită străduinței unui satean pe nume Nestor Gatman. Edificiul din piatră, cu o clopotniță din lemn deasupra pridvorului. Este tencuită în interior și exterior. Este acoperită cu tablă de metal. Acoperișul este vopsit în culoarea verde cu vopsea pe bază de ulei. Are un singur prestol în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail. Ziua hramului – 8 noiembrie. Tainele și ierurgile sunt săvârșite de clerul bisericii satului Miclești. Curtea bisericii este îngrădită cu gard: o jumătate din piatră, altă jumătate din nuiele. Este casă parohială, acoperită cu oale. În afara satului, la 200 stagii de biserică este cimitirul. Lungimea cimitirului – 360 stagii, lățimea – 270. Cimitirul este

Îngrădit cu gard de nuiele. Cimitirul este pe pământul lui Petru Vasilevici Cucicov; este îngrijit. Există din 1813”.

Din aceste date reiese că la început clopotnița din lemn era separată de edificiul bisericii, dar după reparația din 1880 ea fost înălțată, tot din lemn, deasupra pridvorului bisericii. În această formă biserica s-a păstrat până în a doua jumătate a secolului al XX-lea, așa cum o găsim și într-o fotografie, unica care s-a păstrat până astăzi.

Izvoarele bibliografice ne dau despre tema noastră următoarele informații:

„Satul Stețcani – Biserică din piatră în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail, construită în 1808 grație străduințelor unui satean pe nume Nestor Gatman. Planul arhitectural sub formă de stea. Clopotnița din lemn”. /1910/;

„Miclești...; sat alăturat Stețcani cu interesanta biserică Sfântul Arhanghel Mihail, la 1 km, zidită la 1808, de locuitorul Nestor Hatman, în formă de stea”. /1922, 1930/;

„Biserica de piatră cu hramul Sfântul Arhanghel Mihail din Stețcani a fost ridicată în 1808, cu sprijinul credinciosului Nestor Gatman, din localitate. Sfântul locaș a fost construit în formă de stea. Alături de biserică se află o clopotniță din lemn. În anul 1888, în Stețcani a fost construită o nouă biserică”. /2001/

În „Registrul monumentelor Republicii Moldova, ocrotite de stat”, zona de centru, raionul Criuleni, sub nr. 361 este: „Stețcani – biserica Sfântul Arhanghel Mihail – 1808 – monument de arhitectură de importanță națională”.

Ce se înțelege prin planul în formă de stea acum este greu de spus, căci fotografia păstrată nu ne arată biserica în ansamblu, ci doar fațada pridvorului și a clopotniței. În ce privește datele istorice care sunt prezentate în publicația din 2001, ele trebuie considerate ca eronate. Biserica cu hramul Sfântul Arhanghel Mihail fost în elevație până în zilele noastre, iar în ultimii ani pe același loc a fost construită o nouă biserică din piatră.

Preoții

Dintr-un extras al Dicasteriei duhovnicești exarhale din Chișinău de la 30 ianuarie 1820 aflăm:

I. Satul Stețcani, ținutul Orhei, biserica cu hramul în cinstea Sfântului Arhanghel Mihail, din lemn, în stare bună, înzestrată cu toate cele necesare pentru cult; în parohie sunt 86 de gospodării, 201 de bărbați, 175 de femei, în total 376 de persoane. Personalul bisericii: preoții Nestor Parfenii (64 ani), Ioan Parfenii (39 ani), dascăli (cântăreți): Ilie Chirița (30 ani), Ananii Parfenii (32 ani);

II. Protoiereul Stavrachie Costin a raportat că ambii preoți: Nestor și fiul lui Ioan nu pot săvârși servicii divine.

Primul de opt ani nu mai slujește având auzul și vederea foarte slabe, iar al doilea Ioan suferă de epilepsie;

III. Dascălul Ilie Chirița propus pentru a fi hirotonit preot pe seama bisericii Sfântului Arhanghel Mihail citește și scrie bine, comportamentul moral este la nivel, este căsătorit, are copii: Constantin de 4 ani și Ioan de un an.

Acest extras ne permite să aflăm cine au fost preoții slujitori încă de la începutul secolului al XIX-lea.

Până în 1820 a slujit preotul Nestor Parfenii, născut în 1755. Nu se știe cât timp a slujit la Stețcani, dar după toată probabilitatea, o perioadă îndelungată. La începutul anului 1820 este pensionat. Până în 1830 a slujit și preotul Ioan Parfenii, fiul părintelui Nestorie, născut în 1780.

Din 1820 a slujit și preotul Ilie Chiriță, născut în 1789, a fost dascăl la biserica din Stețcani, apoi la 4 februarie 1820 a fost hirotonit de episcopul Dimitrie Sulima. În 1830 era încă preot la Stețcani, dar până în ce an nu știm.

Pentru perioada 1830-1856 nu avem documente despre biserica din Stețcani, de aceea nu știm nimic nici despre preoții ce au slujit.

Din 1856 până în 1859 a slujit preotul Simeon Blanari, născut în 1824, fiu de dascăl, la Seminar nu a învățat. La 5 martie 1840 a fost numit pălămar la biserica din Hîrtopol Mare, județul Orhei; la 8 mai 1846 a primit binecuvântare la stihar; la 23 decembrie 1854 a fost hirotonit în treapta de diacon pe seama bisericii din Mașcăuți, județul Orhei; la 14 octombrie 1856 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama bisericii din Stețcani; la 28 august 1859 a fost transferat la biserica din Ișnovăț.

Din 1860 până în 1864 a slujit preotul Constantin Catîreu, născut în 1826, fiu de dascăl, la Seminar nu a învățat. La 22 martie 1850 a fost numit pălămar la biserica din Railianca, județul Akerman; la 22 iunie 1851 a fost hirotonit în treapta de diacon pe seama bisericii din Rîșcova, județul Orhei; la 22 octombrie 1857 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama bisericii din Zgardești, județul Iași; la 1 octombrie 1860 a fost transferat la biserica din Stețcani; la 28 ianuarie 1864 a fost transferat la biserica din Marcăuți.

Din 1864 până în 1871 din nou a slujit preotul Simeon Blanari, transferat înapoi de la Ișnovăț (la 27 ianuarie 1864), iar 20 ianuarie 1871 acesta iarăși este transferat la Ișnovăț.

În octombrie 1872 parohia Sfântul Arhanghel Mihail din Stețcani a fost comasată cu parohia vecină Miclești. De la această dată timp de 85 de ani preoții de la Miclești au deservit și pe credincioșii din Stețcani, săvârșind slujbe în biserică doar la sărbătorile mari. Aceștia au fost: preotul Gheorghe Rejepa (1872-1899); preotul Constantin Vasilev (1899-1912); preotul Nicolae Mani (1912-1960).

În timpul celei de a doua conflagrații mondiale la Stețcani a slujit ca paroh preotul Constantin Pîrvu (1942-1944), care însă odată cu întoarcerea autorităților sovietice s-a refugiat în România.

În 1958 autoritățile publice locale au închis biserica din Stețcani, dând încăperea colhozului care a transformat-o în deposit, care cu timpul, nefiind îngrijită, a ajuns într-o stare avariată. Astfel, prin anii 1990-1991 creștinii satului au hotărât să demoleze clădirea, iar pe acel loc să zidească o altă biserică mai încăpătoare.

În anii 1992-1998 parohia a fost deservită de preotul Ioan Gangan, paroh al bisericii cu hramul „ Sf. Ier. Spiridon” din satul vecin Miclești. Din 1998-2003 au slujit mai mulți preoți, printre care putem menționa pe Ceban Veaceslav, Rotaru Nicolae, Condrea Victor ș.a. Din 5.09.2003 paroh a fost numit prot. Alexandru Parasii care a adus un aport considerabil la înflorirea parohiei.

Prot. Alexandru PARASII

FESTIVALUL "UN TRANDAFIR, O LUMÂNARE, PENTRU SFÂNTUL ȘTEFAN CEL MARE"

Luni, 2 iulie, cu ocazia aniversării a douăzeci de ani de la canoizarea binecredinciosului Voievod Ștefan cel Mare, în cadrul Protopopiatului de Criuleni și Dubăsari au avut loc mai multe activități duhovnicești și culturale care au demarat cu sfințirea unui tricolor de dimensiuni foarte mari, arborat ulterior în centrul orașului Criuleni.

La evenimentul de o deosebită încărcătură patriotică a luat parte Prim-ministrul Republicii Moldova, domnul Vlad Filat, Președintele raionului Criuleni, domnul Vitalie Rotaru, Ministrul Afacerilor Interne, domnul Alexei Roibu, Ministrul Sănătății, domnul Andrei Usatii, deputați ai primului Parlament al Republicii Moldova, precum și ai actualului legislativ, etc.

După luarea de cuvânt a reprezentanților autorităților publice centrale și locale, un sobor de preoți în frunte cu părintele Protopop de Criuleni și Dubăsari, Prot. Mitr. Teodor Pelin a sfințit drapelul de stat al țării, care mai apoi a fost arborat cu onoruri în piața centrală din orașel.

Șirul de eveniment festive a continuat în s. Măgdăcești, r. Criuleni, unde s-a desfășurat cea de a VIII-a ediție a festivalului "Un trandafir, o lumânare, pentru Sfântul Ștefan cel Mare".

Celebrarea a început cu citirea acatsitului Sfântului Voievod

în biserica "Nașterea Maicii Domnului" din Măgdăcești, unde alături de preoți și enoriași au venit să aprindă o lumânare și să se roage Premierul și Președintele raionului.

După serviciul divin, în jur de 20 de colective artistice de amatori și coruri bisericești din Protopopiat i-au dat cinstirea cuvenită marelui înaintaș prin interpretarea cântecelor patriotice și duhovnicești de o rară frumusețe și profunzime.

Pe lângă programul artistic, în scrupul din centrul satului și-au etalat talentele meșterii populari din localitate și din împrejurimi, fiind înalt apreciați de către domnul Vlad Filat, părintele Teodor Pelin și alți oaspeți.

Mai târziu, adresându-se celor prezenți, Prim-ministrul a menționat că prin asemenea evenimente culturale și spirituale, îndemnurile lui Ștefan cel Mare și Sfânt sunt trăite după porunca domnitorului, această țară făurindu-și viitorul conform datinei străvechi, ducând mai departe cu vrednicie gloria străbunilor.

La rândul său, părintele Teodor Pelin i-a mulțumit domnului Filat pentru bunăvoința de a se afla în mijlocul poporului într-o zi atât de importantă, a mulțumit colectivelor artistice pentru prestația excelentă, arătându-și convingerea că acest festival de suflet va avea o lungă continuitate, deoarece din an în an evenimentul capătă o anvergură tot mai mare, devenind deja o frumoasă tradiție.

Prot. Mitr. Nicolae Ciobanu, Consilier Cultural al Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, a transmis celor prezenți mesajul de felicitare al ÎPS Mitropolit Vladimir, care își exprimă bucuria că credincioșii din raioanele Criuleni și Dubăsari au găsit o modalitate atât de frumoasă de a-i aduce cinstea cuvenită unuia dintre cei mai vrednici feciori ai neamului nostru și de a sta astfel la straja datinilor și credinței. În această ordine de idei, Întâistătătorul a urât organizatorilor și participanților să continue acest șir de

evenimente necesare și bineplăcute, făcând astfel legătura dintre trecut și viitor prin frumusețea moștenirii spirituale și culturale, dar mai ales prin oamenii care pentru credințioșia și jertfelnicia lor au dobândit sfințenia.

Mai apoi, Doamna Valentina Bobeico, șefa Direcției Cultură și Turism Criuleni, a mulțumit tuturor celor care au depus eforturi pentru buna organizare a evenimentului, manifestându-și deosebita recunoștință față de doamna Liubovi Cojocaru, primarul s. Măgdăcești, care a depus eforturi considerabile pentru desfășurarea celei de a VIII-a ediții a festivalului. În context, doamna Bobeico a înmănat participanților și organizatorilor Diplome și premii simbolice, iar din partea Protopopiatului de Criuleni și Dubăsari, aceștia au primit câte o icoană cu chipul lui Ștefan cel Mare și Sfânt și un cd cu muzică patriotică.

La final, părintele Igor Condrea, parohul bisericii din Măgdăcești, a mulțumit tuturor pentru organizarea acestei festivități extraordinare în localitate și a îndemnat credincioșii ca în toate clipele vieții lor să păstreze vii exemplele de vitejie și credință ale Sfântului Ștefan cel Mare și

să ceară mijlocirea dreptmăritorului voievod în fața Bunului Dumnezeu.

Evenimentul s-a încheiat cu o agapă frățească, pregătită de către gospodinele din localitate.

ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI

► continuare din pag. 1

De acum înainte, a început să se serbeze an de an, în Ierusalim, ziua aflării Sfintei Cruci. Împăratul Constantin a poruncit ca pe locul unde fusese mormântul Mântuitorului să se ridice o biserică cu hramul Învierii. Ea a fost sfințită de episcopul Macarie al Ierusalimului și de o mulțime de episcopi veniți din alte părți, în ziua de 26 septembrie în anul 335. A doua zi, la 27 septembrie, episcopul Macarie a înălțat Sfânta Cruce a Mântuitorului pe amvonul noii biserici, spre a fi văzută de mulțimea credincioșilor, adunați pentru prima oară într-un chip atât de sărbătoresc și într-un număr atât de mare. Din această pricină, sărbătoarea a primit denumirea de „Înălțarea Sfintei Cruci” și de atunci ea s-a prăznuit în fiecare an, mai întâi la Ierusalim, iar cu timpul în întreaga Biserică Ortodoxă.

Un alt fapt de seamă legat de Crucea Mântuitorului este întoarcerea ei din Persia. În anul 614, ostile padișahului Cosroes al Persiei au ocupat Ierusalimul, omorând un mare număr de creștini și dând foc bisericilor, printre care și celei de care am pomenit. Între prăzile pe care le-au luat cu ei se afla și Crucea Mântuitorului. Împotriva lui Cosroes s-a ridicat atunci împăratul Heraclie al Constantinopolului, care stăpânea atunci și Ierusalimul. Luptele dintre ei au ținut ani de zile, până la moartea lui Cosroes. Fiul și urmașul acestuia la domnie, Siroes, a încheiat pace cu Heraclie, trimițându-i, la sfârșitul anului 628, și lemnul Sfintei Cruci. Împăratul a adus-o mai întâi la Constantinopol, iar în anul 629 la Ierusalim, încredințând-o patriarhului Zaharia, care păstorea atunci. Ea a fost reasezată, în ziua de 27 septembrie 629, cu cinstea cuvenită, în locul ei în biserica învierii. De acum înainte, în ziua de 27 septembrie se prăznuiește și întoarcerea Sfintei Cruci de la persi, și reasezarea ei în biserica Învierii, împreună cu prima ei aflare, cea din timpul împăratului Constantin cel Mare.

Mai mulți ierarhi și călugări au compus felurite cântări în cinstea Sfintei Cruci. Între ei se numără Sfinții Andrei Criteanul, Teofan al Constantinopolului, Cosma al Maiumei, Ioan Damaschin, Iosif Studitul, împăratului Leon și alții.

Ziua Înălțării cinstitei și de viață făcătoarei Cruci se prăznuiește nu numai cu rugăciune, ci și cu post, întrucât crucea ne aduce totdeauna aminte de patimile și moartea Mântuitorului pentru păcatele noastre. De aceea noi, creștinii, suntem datori să ne închinăm Sfintei Cruci și să o cinstim ca pe una prin care ne-a venit izbăvirea din robia păcatului. Să rostim cu toții: „O, de trei ori fericită și preacinstită Cruce, ție ne închinăm și te mărim, veselindu-ne de dumnezeiasca ta înălțare; și ca o pavăză și armă nebiruită, ocrotește și acoperă cu darul tău pe cei ce cântă: bucură-te, cinstită Cruce, păzitoarea creștinilor” (Condacul 1 din Acatistul Sfintei Cruci). Amin.

NIKA

Publicația trimestrială a protopiatului de Criuleni și Dubăsari

Președinte:
ÎPS VLADIMIR, Mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove
Redactor-șef:
Prot. mitr. Teodor Pelin, protopop al bisericilor din raioanele Criuleni și Dubăsari
Redactor: Prot. dr. Veaceslav Ciorbă

Biserica cu hramul "Sf. Arh. Mihail"
s. Dubăsari Vechi, r. Criuleni,
MD-4822, RM, tel/fax (248) 61-000
mob. 069000003; e-mail: t.pelin@yandex.ru
www.protopopiat-criuleni-dubasari.md
Tipărit SA "Tipografia Reclama"
or. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 111